

៤៥- រឿង ព្រះរាជវិនិច្ឆ័យក្តីទាំង ៤

មាននិទានមួយដំណាលថា : មានបុរស ២ នាក់ជាភ្លើងនឹងគ្នា ។ ថ្ងៃមួយ ភ្លើងម្នាក់បានទៅខ្ចីគោភ្លើងម្នាក់ ដើម្បី ទឹមរទេះទៅលក់ទំនិញ ។ ក្នុងវេលាដែលខ្ចីគោម្ចាស់គោនោះជួបជុំគ្នាទាំងប្តីប្រពន្ធ ។ លុះភ្លើងខ្ចីគោទឹមបរទៅ លក់ទំនិញរួចហើយ បាននាំគោទៅជូនភ្លើងវិញ តែពុំឃើញភ្លើង ឃើញតែប្រាក់១ ក៏ជូនគោទៅប្រាក់ ៗ ទទួល យកគោនោះហើយ ។ ក្រោយពីនោះ គោនោះងាប់ទៅ ។ លុះភ្លើងម្ចាស់គោត្រលប់មកដល់ផ្ទះវិញ ឃើញគោ នោះងាប់ ក៏នឹកខឹង ហើយទៅប្រាប់ឲ្យភ្លើងដែលខ្ចីគោសងគោនោះវិញ ។ ឯភ្លើងខ្ចីគោឆ្លើយថា “ កាលអញយក គោទៅសង ពុំឃើញភ្លើងឯងឃើញតែប្រាក់ ៗ ទទួលយកគោនោះជ្រះស្រឡះហើយឥតតវ៉ាអ្វីទេ ម្តេចក៏ភ្លើង បង្គាប់អញឲ្យសងគោទៀត ” ។ ភ្លើងម្ចាស់គោថា “ ម្តេចក៏ភ្លើងមិនរងចាំអញមកដល់ផ្ទះសិន ហើយម្តេចក៏ជូន គោទៅប្រពន្ធអញវិញ ដូច្នោះ ត្រូវតែភ្លើងសងគោអញខានមិនបានទេ ” ។ ភ្លើងខ្ចីគោឆ្លើយថា “ អញបានយកគោ ទៅជូនប្រាក់ជាជ្រះស្រឡះហើយ បើភ្លើងបង្គាប់អញឲ្យសងទៀតចាំអញទៅទៅសូមព្រះរាជទ្រព្យឲ្យបានសិន ទើបសង ” ។ បុរសទាំង ២ នាក់ពុំសុខចិត្តតែរៀងខ្លួន ក៏បណ្តើរគ្នាទៅប្តឹងចៅក្រម លុះដើរបន្តិចទៅ ត្រូវថ្ងៃ ក្តៅណាស់ ក៏នាំគ្នាចូលទៅជ្រកម្តប់ឈើមួយ ។ គាប់ចូនវេលានោះ មានបុរសជាម្ចាស់នឹងខ្ញុំបណ្តើរគ្នាមក ដល់ដែរ ខ្ញុំដឹកសេះដើរមុន ម្ចាស់សេះដើរពីក្រោយឆ្ងាយ ។ ចៅដឹកសេះបានចូបនឹងបុរស ២ នាក់ដែលកើត ភ្លើងនឹងគ្នា អង្គុយក្រោមម្តប់ឈើនោះ ក៏និយាយថា “ ចូរចៅដេញសេះឲ្យផង ” ។ បុរសនោះដេញហើយ សេះ នៅតែមិនព្រមដើរ ក៏និយាយថា “ ចៅអើយ ! សេះឯងមិនព្រមដើរទេ ” ។ ទើបចៅដឹកសេះនោះថា “ ចូរចៅ ចោលវាឲ្យផង ” ។ បុរសកើតភ្លើងថា “ អញមិនហ៊ានចោលទេខ្លាចបាក់ជើងសេះចៅឯង ” ។ ចៅដឹកសេះថា “ ចោលចុះមិនអីទេ ” ។ បុរសខ្ចីគោគេក៏ចោលទៅ ត្រូវជើងសេះនោះបាក់ ។ ចៅម្ចាស់សេះដើរមកទាន់ ក៏សួរ ថា “ ហេតុអ្វីបានជាចៅចោលសេះអញឲ្យបាក់ជើង ? ដូច្នោះត្រូវសងសេះអញវិញ ” ។ បុរសខ្ចីគោឆ្លើយថា “ ចាំអញទៅសូមព្រះរាជទានព្រះរាជទ្រព្យបានសិន សឹមអញសងចៅ ” ហើយក៏នាំគ្នាទៅដល់ផ្ទះ របស់បុរស ជាភ្លើងនឹងបុរសដែលខ្ចីគោនោះ, បុរសខ្ចីគោគេ ក៏ដើរចូលទៅក្នុងផ្ទះភ្លើងនោះ តែមិនបានឃើញភ្លើង ឃើញតែ ប្រពន្ធ ៗនោះមានផ្ទៃពោះជាង ៧ ខែ ហើយបុរសខ្ចីគោគេនោះនិយាយសុំទឹកគេថា “ ប្រាក់អើយ ! អញសុំ ទឹកផឹកផង ” ។ នាងនោះក៏ទៅសិតទឹករួចក៏ចុះជណ្តើរមក នឹងហុចទឹកឲ្យ ស្រាប់តែកាំជណ្តើរបាក់ធ្លាក់ដល់ដី រលូតកូនទៅ ។ ឯប្តីមកដល់ឃើញ ហើយនិយាយថា “ ហេតុអ្វីក៏ភ្លើងប្រើប្រពន្ធអញសិតទឹកផឹក ទាល់តែ ធ្លាក់ពីលើជណ្តើររលូតកូន ដូច្នោះភ្លើងត្រូវសងកូនអញ ” ។ បុរសខ្ចីគោឆ្លើយថា “ ចាំអញទៅសូមព្រះរាជ ទានព្រះរាជទ្រព្យសិន សឹមអញសង ចៅឯងវិញ ” ហើយក៏កោះគ្នាបណ្តើរទៅ ទៅដល់ទី ១ មានដើមឈើ ច្រើន បុរសខ្ចីគោនិយាយថា “ ចូរអ្នករងចាំអញទៅដុះមួយរំពេចសិន ” ហើយគេចទៅឡើងដើមឈើ ១ ដើម នឹកក្តាញ់ថា “ ខ្លួននេះអភ័ព្វណាស់នឹងលោតទម្លាក់សម្លាប់ខ្លួនចោលទៅ ល្អជាងនៅរស់ ” ។ ជូនដំណាលខាង ក្រោមដើមឈើនោះ មានបុរស ២នាក់ ឪពុកនិងកូនកំពុងត្បាញកន្ទេល ។ បុរសនោះលោតទៅ ក៏ធ្លាក់ទៅ លើឪពុកដែលកំពុងត្បាញកន្ទេលនោះស្លាប់ទៅ ឯខ្លួនអ្នកលោតមិនស្លាប់ទេ ។ បុរសជាកូនឃើញឪពុក ស្លាប់ ក៏ខឹងខ្លាំងណាស់និយាយថា “ ត្រូវចៅឯងសងឪពុកអញវិញ ” ។ បុរសលោតពីចុងឈើឆ្លើយថា “ បើ ចៅឲ្យអញសងឪពុកឯងអញក៏សងដែរ តែចាំអញទៅសូមព្រះរាជទានព្រះរាជទ្រព្យបានសិន ” ។ បុរសទាំង ៥ នាក់ជាគូរិវាទគ្នា ក៏បណ្តើរគ្នាទៅរកចៅក្រម ហើយប្តឹងដោយនូវដំណើរទី១ ៗ ពីគ្នា ។

ឯចៅក្រមជំនុំជម្រះកាត់សេចក្តីថា “ ត្រូវឲ្យបុរសខ្ចីគោគេនោះសងគោគេវិញ, ត្រូវឲ្យបុរសខ្ចីគោ ដែលចោល បាក់ជើងសេះគេនោះសងសេះគេវិញ ត្រូវឲ្យបុរសខ្ចីគោដែលប្រើប្រពន្ធគេឲ្យស័កទឹកឲ្យដឹកជាហេតុឲ្យ រលូតកូនគេនោះសងកូនគេវិញ ត្រូវឲ្យបុរសខ្ចីគោដែលលោតសម្លាប់ខ្លួន ជាហេតុឲ្យស្លាប់ឪពុកគេនោះ សងឪពុកគេវិញ ” ។

បុរសខ្ចីគោ ដែលជាប់ចោទទាំង ៤ រឿងនោះ ពុំសុខចិត្តក៏នាំគ្នា ឡើងទៅគាល់ព្រះមហាក្សត្រ ក្រាបបង្គំទូល សូមព្រះរាជទ្រព្យ ។ ព្រះមហាក្សត្រមានព្រះបន្ទូលដណ្តឹងថា “ហេតុអ្វីក៏ព្រះស្តេចមកសូមប្រាក់អញ ដូច្នោះ ?” ។ បុរសខ្ចីគោក្រាបបង្គំទូលថា “ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ បានខ្ចីគោក្តីនេះ ទើប បរដឹកនាំទំនិញទៅលក់ រួចនាំយកគោនោះទៅជូនវិញ តែពេលនោះជួបតែនឹងម្រាក់ ពុំជួបនឹងក្តី បាន ប្រគល់គោនោះទៅឲ្យម្រាក់ ៗ ក៏ទទួលគោនោះជ្រះស្រឡះហើយ ៗ វិលមកផ្ទះវិញ ” ។ ក្រោយមក ក្តីនេះ មកប្រាប់ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ថា “ គោនោះងាប់ទៅហើយ ៗ បន្ទោសខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ថា “ វេលាក្តីទៅសង គោវិញ ម្តេចក៏មិនរងចាំអញសិន ហើយម្តេចក៏ទៅជាយកគោទៅជូនប្រពន្ធអញវិញ មិនជូនអញ? ដូច្នោះត្រូវ ក្តីឯងសងគោអញ សូមទ្រង់ជ្រាបដំណើរក្តីរបស់ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ ដូចក្រាបបង្គំទូលនេះ” ។ ព្រះមហា ក្សត្រទ្រង់ត្រាស់ដណ្តឹងទៅបុរសជាម្ចាស់គោថា “ ដំណើរក្តីនេះ ដូច្នោះមែនឬពុំមែនទេ?” ។ បុរសម្ចាស់គោ ក្រាបបង្គំទូលថា “ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដូច្នោះមែន ” ។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់សួរទៀតថា “តើព្រះស្តេច នឹងឲ្យគេសងទៀតឬអ្វី ?” ។ ម្ចាស់គោក្រាបបង្គំទូលថា “ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ឲ្យសង ” ។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់ថា “បើព្រះស្តេចឲ្យគេសងគោ ត្រូវព្រះស្តេចឲ្យប្រពន្ធទៅក្តីព្រះស្តេច ទើបព្រះស្តេចបានគោ ត្បិតប្រពន្ធព្រះ ស្តេចទទួលយកគោពីគេជ្រះស្រឡះហើយ តើឥឡូវនេះព្រះស្តេចសុខចិត្តឲ្យប្រពន្ធទៅក្តីព្រះស្តេចឬទេ?” ។ បុរសនោះក្រាបបង្គំទូលថា “ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស, ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ពុំព្រមឲ្យប្រពន្ធទៅក្តីនេះទេ ” ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា “បើព្រះស្តេចមិនព្រមឲ្យប្រពន្ធទៅគេទេ ព្រះស្តេចក៏មិនត្រូវបានសំណងគោនោះ ដែរ ព្រោះប្រពន្ធព្រះស្តេចទទួលយកគោនោះជ្រះស្រឡះហើយ ម្តេចក៏ព្រះស្តេចមកទារសំណងពីគេ ទៀត ?” ។

ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រះរាជវិនិច្ឆ័យក្តីរឿងគោរួចហើយ ទ្រង់ដណ្តឹងសួររឿងសេះតទៅទៀត ។ ឯបុរសខ្ចីគោ ជាដើមហេតុដែលចោលសេះគេឲ្យបាក់ជើងនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា “ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះបាទ អម្ចាស់ឈប់នៅក្រោមម្លប់ឈើ ១ គាប់ជូនជាបុរសនេះ ដឹកសេះមកដល់ទីនោះដែរ បានប្រើខ្ញុំព្រះបាទ អម្ចាស់ឲ្យដេញសេះ ៗមិនព្រមដើរ ក៏បង្គាប់ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ឲ្យចោល ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ប្រកែកថា “មិន ហ៊ានចោលទេ ក្រែងបាក់ជើងសេះ” បុរសដឹកសេះថា “ ចោលទៅចុះ ”ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ក៏ចោលទៅត្រូវ ជើងសេះបាក់” ។ ទើបព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលនឹងអ្នកដឹកសេះថា “ដំណើរក្តីនេះ ដូច្នោះមែនឬដូចម្តេច?” ។ បុរសនោះក្រាបបង្គំទូលថា “ពិតដូច្នោះមែន” ព្រះអង្គត្រាស់ថា “បើព្រះស្តេចឲ្យគេសងសេះ ត្រូវព្រះស្តេច ប្រគល់ខ្ញុំព្រះស្តេចឲ្យទៅគេ ព្រោះខ្ញុំព្រះស្តេចប្រើគេឲ្យចោល ទាល់តែសេះព្រះស្តេចនេះបាក់ជើង ព្រះ ស្តេចព្រមឬមិនព្រម ?” ។ បុរសម្ចាស់សេះនោះក្រាបបង្គំទូលថា “ ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ពុំព្រមទេ ត្បិតមានខ្ញុំតែ ម្នាក់” ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា “ បើដូច្នោះមិនត្រូវឲ្យគេសងសេះព្រះស្តេចដែរ ព្រោះព្រះស្តេចមិនព្រមឲ្យខ្ញុំទៅគេ ” ។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់កាត់ក្តីរឿងសេះហើយ ទ្រង់សួររឿងស្រីរលូតកូនតទៅទៀត ។ បុរសខ្ចីគោក្រាប បង្គំទូលថា “ កាលដែលខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ដើរមកតាមផ្លូវនោះ ស្រែកទឹកខ្លាំងណាស់ បានចូលទៅសូមទឹក

នៅផ្ទះភ្លើងនេះ ជូនជាថ្ងៃនោះ ភ្លើងមិននៅៗ តែម្រាក់ ៗ ចុះជណ្តើរទៅសិតទឹកបាក់កាំជណ្តើរធ្លាក់ទៅដី រលូត កូនទៅ លុះភ្លើងមកដល់យល់ម្រាក់រលូតកូនដូច្នោះ ក៏ខឹងខ្លាំងណាស់ បង្គាប់ឲ្យខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ សងកូន” ។ ទើបព្រះអង្គត្រាស់សួរទៅប្តីនោះថា “ដំណើរភ្លើងនេះតើពិតដូច្នោះ ឬពុំមែនទេ ?” ។ បុរសប្តីក្រាបបង្គំទូលថា “ពិតដូច្នោះមែន” ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា “ ព្រះស្តេចនឹងឲ្យគេសងកូននោះឬអ្វី?” សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់សុំឲ្យភ្លើងសងកូននោះវិញ ។ “ប្រពន្ធព្រះស្តេចដើមបានប៉ុន្មានខែហើយ?” ។ “សូមទ្រង់ព្រះ មេត្តាប្រោស ដើមបាន ៧ ខែហើយ” ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រះរាជវិនិច្ឆ័យថា “បើព្រះស្តេចឲ្យគេសងកូននោះ ត្រូវព្រះស្តេច ឲ្យប្រពន្ធព្រះស្តេច ទៅធ្វើជាប្រពន្ធគេទុកឲ្យដើមបាន ៧ខែសិន សឹមព្រះស្តេចយកមកធ្វើជា ប្រពន្ធព្រះស្តេចវិញចុះ តើព្រះស្តេចព្រមឲ្យ ឬទេ ?” បុរសប្តីក្រាបបង្គំទូលថា “ ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់មិនព្រមឲ្យ ទេ” ។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ត្រាស់ថា បើព្រះស្តេចមិនព្រមឲ្យប្រពន្ធទៅគេ ចុះឲ្យគេយកកូនពីណាមកសង ព្រះស្តេចវិញបាន ? ” ។

ព្រះមហាក្សត្រសួរដំណើរភ្លើង រឿងស្លាប់ឪពុកតទៅទៀត ។ បុរសខ្ចីគោក្រាបបង្គំទូលថា “ ដើមឡើយខ្ញុំព្រះ បាទអម្ចាស់លាអ្នកដើមចោទទាំង ៣ នាក់ថា “សូមទៅបត់ដើងមួយរំពេចសិន លុះចូលទៅក្នុងព្រៃយល់ ដើមឈើមួយធំ ដោយនឹកអន់ចិត្តនឹងភ័ព្វសំណាងរបស់ខ្លួនខ្លាំងពេក ក៏ឡើងទៅលើចុងឈើនោះប្រុងនឹង លោតទៅសម្លាប់ខ្លួនបង ដល់លោតចុះមក ស្រាប់តែត្រូវលើឪពុកបុរសនេះស្លាប់ទៅ ឯខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ពុំ ស្លាប់, វេលាលោតចុះមក ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ពុំបានឃើញបុរសឪពុកនឹងកូន នៅខាងក្រោមដើមឈើនោះទេ បុរសជាតូនឃើញឪពុកស្លាប់ ក៏ប្រថាប់ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ថា “ត្រូវសងឪពុកគេវិញ” ដំណើរភ្លើងនេះប៉ុណ្ណោះ សូមទ្រង់ជ្រាបក្រោមល្អងឆ្ងល់ព្រះបាទ” ។ ទើបព្រះមហាក្សត្រត្រាស់សួរទៅបុរសជាតូននោះថា “ តើព្រះ ស្តេចនឹងឲ្យគេសងឪពុកព្រះស្តេចវិញឬអ្វី ?” ។ បុរសជាតូននោះ ក្រាបបង្គំទូលថា “សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា ប្រោស, សូមឲ្យគេសងឪពុកខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់វិញ” ។ “បើដូច្នោះ មានតែព្រះស្តេចឲ្យម្តាយព្រះស្តេចទៅធ្វើ ប្រពន្ធគេ ដើម្បីឲ្យគេបានជាឪពុករបស់ព្រះស្តេច ជំនួសឪពុកដែលស្លាប់ទៅតើព្រះស្តេចព្រមទេ?” ។ “ខ្ញុំ ព្រះបាទអម្ចាស់នឹងឲ្យម្តាយទៅធ្វើជាប្រពន្ធបុរសនេះ ដូចម្តេចបាន បើម្តាយខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់វេលានេះ កំពុងកើតទុក្ខធ្ងន់ផង ខ្ញុំព្រះបាទអម្ចាស់ពុំព្រមទេ ” ។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រះរាជវិនិច្ឆ័យថា “ បើព្រះស្តេចពុំ ព្រម តើនឹងឲ្យគេយកឪពុកពីណា មកជំនួសឪពុកព្រះស្តេចបាន បើឪពុកព្រះស្តេច ស្លាប់ទៅហើយ ដោយ ផលកម្មរបស់គាត់ នឹងបន្ទោសនរណា ” ។

ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រះរាជវិនិច្ឆ័យក្តីទាំង ៤ រឿង ដោយប្រការដូច្នោះហើយ បុរសទាំង ៥ នាក់ ដែលកើតក្តី នឹងគ្នា ក៏ចូលចិត្តស្តាប់បានលែងចោទប្រកាន់គ្នា ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំលា ទៅកាន់លំនៅអាត្មាទីទៃ ៗ រៀង ខ្លួនហោង ។